

József Attila emlékezete

Az országos program két rendezvénye Csongrád megyében

„Mikor születtem, a kezemben kés volt — / azt mondják, ez költemény. / Biz tollat fogtam, mert a kés kevés volt: / embernek születtem én” — írta *Azt mondják* című versében József Attila, a magyar szocialista költészet nemzetközi jelentőségű klasszikusa. Április 11-én, 75 éve született. Ebből az alkalomból jubileumi rendezvények egész sorával és könyvek sokaságával tisztelegnek a költőirás előtt. Az ünnepségek, megemlékezések célja mindenekelőtt a költői, művészi életmű mind szélesebb és mélyebb megismertetése a legszélesebb társadalmi rétegekkel. Ennek szellemében állította össze gazdag programját az Országos József Attila Emlékbizottság, melyhez sokszínű helyi rendezvényekkel csatlakozott a költő születésének méltó megünneplésére szerveződött megyei emlékbizottság.

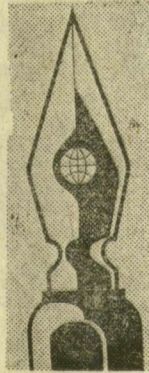
Az országos ünnepségek két programját Csongrád megyében rendezik meg. Nem véletlenül, hiszen a költő ifjúságának sok eseménye, művészi pályájának indulása Makóhoz és Szegedhez kapcsolódik. Holnap, hétfőn délután 2 órakor a József Attila Tudományegyetem központi épületében műfordítói tanácskozást rendeznek a József Attila-fordítások problémáiról. Megnyitót dr. Kristó Gyula egyetemi tanár, rektorhelyettes mond. A tanácskozás elnöki tisztét Garai Gábor Kossuth-díjas költő, a Magyar Írók Szövetségének titkára tölti be, a műhelyvita vezetője Lator László József Attila-díjas költő, a műfordítói szakosztály titkára. A tanácskozás munkájában a hazai szakemberek mellett kiváló külföldi műfordítók vesznek részt. A programot követően a Dugonics téri József Attila-szobornál ifjúsági demonstrációt és koszorúzási ünnepséget szerveznek délután fél 6-kor, majd este 7 órakor a JATE központi épületének aulájában a Magyar Rádió rendezésében ünnepi irodalmi estet tartanak. Megnyitót mond dr. Antalffy György, az egyetem rek-

tora, a bevezető előadást Szabolcsi Miklós állami díjas akadémikus tartja. A Dorogi Zsigmond által szerkesztett és rendezett műsorban közreműködik Gregor József, Kállai Ferenc, Kálmán György, Lukács Sándor, Mélykúti Ilona, Pál Tamás, Ruttkai Eva, Venczel Vera és a Kalácsa együttes.

Kedden Makó lesz a megemlékezések színhelye. Délelőtt 9 órakor a városi tanács dísztermében ünnepi emlékülés kezdődik. A résztvevőket dr. Forgó István tanácselnök köszönti. Bevezetőt mond és az ülesen elnököl Fodor András József-Attila-díjas költő, az írószövetség költői szakosztályának titkára. „Minden, ami volt, van” címmel Szabolcsi Miklós akadémikus tart előadást, melyhez korreferátummal kapcsolódik Horgas Béla költő, Lengyel András tudományos kutató, Monoki Tverdota György irodalomtörténész és Péter László irodalomtörténész. A Lenin téri József Attila-szobornál déli 12 órakor koszorúzási ünnepséget rendeznek, melyen közreműködik Tészari Gábor előadóművész. Délután fél 3-kor a Dél-Alföld egyik legszébb irodalmi emlékhelyén, az Espersit-házban József Attila dokumentumkiállítás nyílik, majd azt követően az emlékház udvarán Fábián Zoltán, az írószövetség titkára avatja fel Varga Imre Kossuth-díjas szobrászművész ajándékba adott alkotását, József Attila mellszobrát.

A gazdag szegedi program kiemelkedő rendezvénye a ma, vasárnap délelőtt 11 órakor a Móra Ferenc Múzeum Horváth Mihály utcai képtárában megnyíló József Attila-emlékkiállítás. A *József Attila közöttünk* című, főként a költő Csongrád megyei kapcsolatait felelevenítő dokumentumkiállítást Péter László rendezte, megnyitja Veress Miklós József Attila-díjas költő, a *Mozgó Világ* című folyóirat főszerkesztője, közreműködik Nagy Zoltán, a Szegedi Nemzeti Színház tagja.

Költészet napja 1980

Polner Zoltán

Erdőzők

Ágmetező kezetek biztonságát irigylem, ágmetező kezetekét. Talpig fekete golyosban a fák, csilló ezüstben talpig a rét.

Gyantasűrű homályban az erdő zöld mohát, komor árnyat vajúdik. Mélyéről kifut a füstölgő szél és kiabál a falukig.

Sértetlen kiragyognak a törzsek, az ágakon átfénylik a Maros. Vörhenyes kékébe kötődik az áttörhetetlen csalitos.

Irigylem kezetek biztonságát, szigorú, ágmetező kezetekét. Nyomán hártás rostokban a fák friss lombokba érlelik a fényt.

Ti, kétkeziek, új hajtást féltök, akik vallani csak így szoktatok a messzemenetelő erdők hozzátok éneklük a napot.

Zelk Zoltán

Nem tudsz te meghalni

Hiába fekdültél a sínekre, lásd be, nem tudsz te meghalni. Vak vagonok sora düböröghet rajtad, s vonatnál dübörgőbb évek szerelvénye — nem fog rajtad halál. Megválthatsz egy népet, magad meg nem váltod, a megváltók sorsa kikelni a sírból. Te sem rejtőzhetsz hát, hiába vágyasz ülni holt rigók lelkével, a semmi nyugalmas, fuvalom-se-bántja, rezdületlen ágán. S kínálnád még százszor magad a halálnak, lenne püsztilásod országos ezerszer, akkor sem bocsátana el az élő világ.

Hogy is bocsátanának! Szükség van szavadra. Arra is, mit szíjjal a füleknék mondasz. Jöjj, lobbantsd hát lángra vitáink parazsát,

Takács Imre

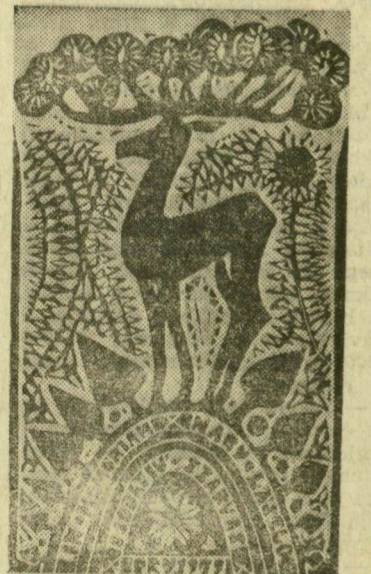
Gólyaförgeteg

Eltemethetne mindent újra a hó, de ez a március arra se jó, hogy igazán fehérre váljon tőle a hazám, a Vértes és Bakony völgye.

Mi közöm nekem ehhez a vidékhez? Elmegyek egy harmadik hegyvidékhez. Harmadik helyen élek, mint harmadik — és első sose leszek, se második.

Vagy a legelsőbb leszek, mint ez a hó, legelsőbbként az égből leszakadó, mert maga történik meg maga által, mindegy, hogy milyen mocskos olvadásban.

Eltemethetne mindent újra a hó, a gólyaförgeteggel ránszakadó. Nincs vége még a télnek, nincs egészen, Gyógyulhatok-e május melegében?

Lódi Ferenc

Kerengő

Fájok egyre csak, fáj az egész Feri, lidérces álma körülkergeti élete hosszán, zsákutcába hajtva. Ó, ne bántatók, talán ezt akarta.

Ölelte bár a csillag-erdő fényét, a Napot, Holdat, s görnyed mégis hétrét. Alázuhant a semmibe, hogy lássák — hol volt, hol nem — a szíve akarását.

Fájdalmas ének, fáj az egész Feri, a hornokóra bár sorsát pergeti. Kiejt kezéből csillag-erdőt, Holdat, s a Napot is elejti talán holnap.

Addig még vannak napok, órák, percek hallgatni, hogy a szű halad, hisz perceg. Addig még fogja, átöleli álmát s elmege, mielőtt végképp megtalálnád.

Katona Judit

Földanya

Fontos Sándor képe alá

Ezüsttollú záporok szárnya verdes, fénykévéit kazlazza rótszín este, gyanta perdül, gyümölcsfák arca nedves. A föld vajúdik s világra jön ma terhe.

Ezernyi gyökér-fű fia karolja, befutja testét, mint hajszalerek. Kiszőkült kontyát feltűzi halkán, újra, s szemére roszdás, holt levél pereg.

Battyán Kiss Mihály

Hogy várunk

Allunk aközött ami elmúlt
Es ami jönni fog

Mindenki annyit tesz
Amennyit éppen muszáj

Félálomban szendergő világ
Egy-egy jelzőtűz

Máglyának áll
Mint Váci Mihály